

ΝΤΟΜΕΝΙΚΟ ΣΤΑΡΝΟΝΕ

Εκμωστρεύσεις

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

ΝΤΟΜΕΝΙΚΟ ΣΤΑΡΝΟΝΕ

Εκμυστηρεύσεις

μυθιστόρημα

Μετάφραση από τα ιταλικά
ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδείας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Ξένη λογοτεχνία

Σύγχρονη ξένη λογοτεχνία – 561

Ντομένικο Σταρνόνε, *Εκμυστηρεύσεις*

Domenico Starnone, *Confidenza*

Μετάφραση: Σταύρος Παπασταύρου

Υπεύθυνη έκδοση: Σταύρη Ιωαννίδου

Επιμέλεια-Διορθώσεις: Γιώργος Κασαπίδης

Σελιδοποίηση: Κωνσταντίνος Καπένης

Εικαστικό εξωφύλλου: ©nerosunero (Mario Sughì)

Copyright© Giulio Einaudi editore s.p.a., Τορίνο 2019

Copyright© για την ελληνική γλώσσα, Σ. Πατάκης Α.Ε.Ε.Δ.Ε.

(Εκδόσεις Πατάκη), 2019

Πρώτη έκδοση στην ιταλική γλώσσα από τις εκδόσεις Giulio Einaudi,

Τορίνο 2019

Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη,

Αθήνα, Σεπτέμβριος 2022

Κ.Ε.Τ. Γ895 Κ.Ε.Π. 576/22 ISBN 978-960-16-9805-2

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600, ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ, ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 57009 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, 2310.75.51.75, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

ΔΙΗΓΗΣΗ ΠΡΩΤΗ

1

Τι να πει κανείς για τον έρωτα, τόσες κουβέντες γίνονται, μα εγώ δε νομίζω να χρησιμοποιήσα συχνά τούτη τη λέξη, αντίθετα, έχω την εντύπωση ότι δεν τη μεταχειρίστηκα ποτέ, μολονότι αγάπησα, φυσικά κι αγάπησα, σε σημείο να χάσω το μυαλό μου και τα αισθήματά μου. Ο έρωτας όπως τον γνώρισα εγώ δεν είναι παρά μια λάβα από ακατέργαστα υλικά που καίει οτιδήποτε εκλεπτυσμένο, μια έκρηξη που αφανίζει την κατανόηση και τον οίκτο, τη λογική και τους λόγους, τη γεωγραφία και την Ιστορία, την υγεία και την αρρώστια, τον πλούτο και τη φτώχεια, την εξαίρεση και τον κανόνα. Απομένει μονάχα μια μανία που στρεβλώνει και διαστρεβλώνει, μια εμμονή αθεράπευτη: Πού βρίσκεται, πού δε βρίσκεται, τι σκέφτεται, τι κάνει, τι είπε, ποιο ήταν το πραγματικό νόημα εκείνης της φράσης της, τι μου κρύβει, αν είχε περάσει καλά όπως είχα περάσει κι

εγώ, αν εξακολουθεί να περνάει καλά τώρα που είμαι μακριά, ή αν η απουσία μου τη διαλύει όπως η δική της απουσία διαλύει εμένα, εξαντλώντας με, αφαιρώντας μου όλη την ενέργεια που η παρουσία της αντίθετα μου γεννά, τι είμαι χωρίς εκείνη, ένα ρολόι σταματημένο στη γωνιά ενός πολυσύχναστου δρόμου· αχ, η φωνή της όμως, αχ, το να βρίσκομαι κοντά της, μικραίνοντας τις αποστάσεις, εκμηδενίζοντάς τες, σβήνοντας χιλιόμετρα, μέτρα, εκατοστά, χιλιοστά, για να λιώσω, να διαχυθώ, να πάψω να είμαι εγώ, μου φαίνεται μάλιστα ότι ποτέ δεν ήμουν ο εαυτός μου, παρά μόνο μέσα από εκείνη, μέσα από τη δική της ηδονή, κι αυτό με κάνει περήφανο, με κάνει χαρούμενο, μετά με καταθλίβει, με λυπεί, έπειτα πάλι με ανάβει, με ηλεκτρίζει, πόσο την αγαπώ, ναι, το μόνο που θέλω είναι το καλό της, πάντα, οτιδήποτε κι αν συμβεί, έστω κι αν το βάλει στα πόδια, έστω κι αν αγαπάει άλλους, έστω κι αν με ταπεινώνει, έστω κι αν μου στερεί τα πάντα, ακόμα και την ικανότητα να την αγαπώ. Τι παράλογα πράγματα μπορούν να συμβούν στο μυαλό, να θέλεις το καλό του άλλου χωρίς να καταφέρνεις πια να τον αγαπάς, να θέλεις το κακό του ενώ εξακολουθείς να τον αγαπάς. Σ' εμένα συνέβη, γι' αυτό αγνόησα τη λέξη όσο το δυνατόν περισσότερο, όμως δεν ξέρω πώς να χειριστώ την αγγελική αγάπη, την παρηγορητική αγάπη, την ηχηρή αγάπη, την αγάπη

που εξαγνίζει, την όλο πάθος αγάπη: ο λόγος που τη χρησιμοποίησα τόσο λίγο αυτή τη λέξη στη διάρκεια της πολυετούς ζωής μου ήταν ότι την ένιωθασαν κάτι ξένο. Χρησιμοποίησα ένα σωρό άλλες στη θέση της –μανία, πρεμούρα, αποχαύνωση, παραζάλη, ανάγκη, επιταγή, επιθυμία– πάρα πολλές φοβάμαι, ψαρεύω μέσα από πέντε χιλιετίες συγγραφής και ποιος ξέρει πόσες θα μπορούσα να παραθέσω ακόμα. Τώρα όμως βιάζομαι να περάσω στην Τερέζα, γιατί εκείνη αρνήθηκε πάντα να κλειστεί μέσα σε τούτο τον συνδυασμό των πέντε γραμμάτων, ενώ έχει απαιτήσει, και απαιτεί ακόμα, χίλιους δυο άλλους.

Με την Τερέζα ήμουν ξετρελαμένος ήδη από τότε που καθόταν σ' ένα θρανίο δίπλα στο παράθυρο και ήταν μία από τις πιο ζωηρές μου μαθήτριες. Αυτό όμως το κατάλαβα μόνον όταν, απόφοιτη πια εδώ κι έναν χρόνο, μου τηλεφώνησε μια όμορφη φθινοπωρινή μέρα, ήρθε και με περίμενε έξω απ' το σχολείο, κι αφού μου περιέγραψε την ταραχώδη πανεπιστημιακή της ζωή καθώς κάναμε περίπατο, ξαφνικά με φίλησε. Μ' εκείνο το φιλί ξεκίνησε επίσημα η σχέση μας, που διήρκεσε συνολικά γύρω στα τρία χρόνια, ανάμεσα σε απαιτήσεις απόλυτης αμοιβαίας αποκλειστικότητας που ποτέ δεν ικανοποιήθηκαν και εντάσεις που κατέληγαν σε βρισιές, κλάματα και δαγκωνιές. Θυμάμαι ένα βράδυ στο σπίτι κά-

ποιων γνωστών, ήμασταν επτά ή οχτώ άτομα. Καθόμουν δίπλα σε μια κοπέλα που καταγόταν από την Αρλ και βρισκόταν στη Ρώμη εδώ και μερικούς μήνες, η οποία είχε έναν τόσο σαγηνευτικό τρόπο να μιλάει σπαστά ιταλικά, που εγώ ήθελα ν' ακούω μονάχα τη φωνή της. Ωστόσο, φλυαρούσαν όλοι και κυρίως η Τερέζα, που έλεγε με τον συνηθισμένο γενναιόδωρο τρόπο της πράγματα πανέξυπνα με μεγάλη ακρίβεια. Εγώ, πρέπει να το ομολογήσω, εδώ και κάποιους μήνες είχα αρχίσει να ενοχλούμαι με το ότι ήθελε πάντοτε να βρίσκεται στο επίκεντρο, ανεβάζοντας το επίπεδο ακόμα και της πιο ανούσιας φλυαρίας, γι' αυτό έτεινα συχνά να τη διακόπτω με κάποια ειρωνεία, όμως εκείνη με κεραυνοβολούσε με το βλέμμα κι έλεγε: Συγγνώμη, μιλάω εγώ. Εκείνη τη φορά ίσως και να το παράκανα, επειδή μου άρεσε η κοπέλα από την Αρλ και ήθελα να της αρέσω κι εγώ. Τότε η Τερέζα στράφηκε έξαλλη προς το μέρος μου, άρπαξε το μαχαίρι του φωμιού και ούρλιαξε: Δοκίμασε να με διακόψεις πάλι ενώ μιλάω και θα σου κόψω τη γλώσσα και κάτι άλλο. Συγκρουστήκαμε δημόσια λες κι ήμασταν μόνοι, και σήμερα σκέφτομαι ότι ίσως και να ήμασταν στ' αλήθεια, τόσο απορροφημένοι νιώθαμε ο ένας με τον άλλον και στις καλές και στις κακές στιγμές. Φυσικά, ήταν εκεί οι γνωστοί μας, όπως και η κοπέλα από την Αρλ, μα επρόκειτο για πρόσωπα επουσιώ-

δη, εκείνο που είχε σημασία ήταν η συνεχής εναλλαγή έλξης και απώθησης ανάμεσά μας. Ήταν λες και γουστάρουμε απροσμέτρητα ο ένας τον άλλον μόνο και μόνο για να επιβεβαιώνουμε ότι αντιπαθιόμασταν. Ή το αντίστροφο.

Δεν έλειπαν φυσικά οι περίοδοι ευτυχίας, όπου κουβεντιάζαμε λογικά για τα πάντα, αστειευόμασταν, κι εγώ τη γαργαλούσα ώσπου, για να με κάνει να σταματήσω, μου έδινε παρατεταμένα φιλιά. Όμως αυτές οι περίοδοι δε διαρκούσαν πολύ, εμείς οι ίδιοι ήμασταν οι ταραχοποιοί της συμβίωσής μας. Φαινόμασταν πεπεισμένοι ότι η βία με την οποία προκαλούσαμε αναταράξεις αναμεταξύ μας θα μας μεταμόρφωνε τελικά σ' ένα σωστό ζευγάρι, όμως αυτός ο στόχος αντί να πλησιάζει, απομακρυνόταν. Τη μέρα που ανακάλυψα, ακριβώς χάρη σ' ένα κουτσομπολιό της κοπέλας από την Αρλ, ότι η Τερέζα είχε εκδηλώσει υπερβολική οικειότητα απέναντι σε κάποιον καχεκτικό, ανενδοίαστο ακαδημαϊκό με χαλασμένα δόντια, άρρωστα μάτια και δάχτυλα σαν πόδια αράχνης, με τα οποία χτυπούσε τα πλήκτρα του πιάνου για ξελιγωμένες φοιτήτριες, μ' έπιασε τέτοια αηδία για κείνη, που γύρισα σπίτι και δίχως εξηγήσεις τη βούτηξα απ' τα μαλλιά και την έσυρα ως το μπάνιο, θέλοντας να πλύνω εγώ ο ίδιος κάθε χιλιοστό του κορμιού της με σαπούνι Μασσαλίας. Δε φώναζα, της μιλούσα με τη συνηθισμένη

μου ειρωνεία, έλεγα: Είμαι ανοιχτόμυαλος εγώ, κά-
νε ότι θέλεις, αλλά όχι με κάποιον τόσο αηδιαστι-
κό. Εκείνη μου ξεγλιστρούσε, με κλότσαγε, μου έδι-
νε χαστούκια, μ' έγδερνε με τα νύχια της, φωνάζο-
ντας να ποιος είσαι στην πραγματικότητα, ντροπή,
ντροπή.

Εκείνη τη φορά καβγαδίσαμε έτσι που φαινόταν
ότι είχαμε τελειώσει οριστικά, ότι δεν υπήρχε πια
δρόμος επιστροφής ύστερα απ' όσα είχαμε πετά-
ξει ο ένας στα μούτρα του άλλου. Ωστόσο, ακόμα
και σ' εκείνη την περίπτωση καταφέραμε να συμ-
φιλιωθούμε. Μείναμε αγκαλιασμένοι ως τα χαρά-
ματα, γελώντας με την κοπέλα από την Αρλ και με
τον πιανίστα καθηγητή κυτταρολογίας. Είχαμε όμως
τρομάξει με το πόσο κινδυνέψαμε να χάσουμε ο
ένας τον άλλον. Κι αυτός ο φόβος ήταν πιστεύω που
μας ώθησε αμέσως μετά να αναζητήσουμε έναν τρό-
πο που θα παγίωνε για πάντα την αμοιβαία εξάρ-
τησή μας.

Η Τερέζα έκανε επιφυλακτικά την εξής πρότα-
ση: Ας πούμε ότι εγώ σου εξομολογούμαι ένα μυ-
στικό μου τόσο φρικτό, ώστε ούτε στον εαυτό μου
δεν έχω τολμήσει ποτέ να το ομολογήσω, πρέπει
όμως κι εσύ να μου εμπιστευθείς ένα αντίστοιχο δι-
κό σου, κάτι που αν μαθευόταν, θα σε κατέστρεφε
για πάντα. Μου χαμογέλασε σαν να με προσκαλού-
σε σ' ένα παιχνίδι, στο βάθος όμως μου φάνηκε πως

ένιωθε μεγάλη ένταση. Σύντομα μ' έπιασε κι εμένα το άγχος, με ξάφνιασε, με ανησύχησε το γεγονός ότι εκείνη, στα είκοσι τρία της χρόνια, μπορεί να είχε στ' αλήθεια ένα τέτοιο ανομολόγητο μυστικό. Εγώ, που ήμουν στα τριάντα τρία, είχα ένα, επρόκειτο για μια ιστορία τόσο επαίσχυντη, ώστε στη σκέψη της μονάχα κοκκίνιζα, κάρφωνα το βλέμμα στις μύτες των παπουτσιών μου και περίμενα να μου περάσει η ταραχή. Το καθυστερήσαμε λίγο, ώσπου ν' αποφασίσουμε ποιος θα εξομολογηθεί πρώτος.

«Πρώτος εσύ» είπε εκείνη με το ειρωνικά ηγεμονικό ύφος που έπαιρνε, όταν ξεχειλιζε από τρυφερότητα.

«Όχι, εσύ πρώτη, πρέπει να αξιολογήσω αν το μυστικό σου είναι εξίσου φρικτό με το δικό μου».

«Και γιατί εγώ πρέπει να σ' εμπιστευθώ κι εσύ όχι;»

«Γιατί ξέρω το μυστικό μου και μου φαίνεται αδύνατο να έχεις κι εσύ ένα τόσο ανομολόγητο».

Στο τέλος, με τα πολλά, υποχώρησε, εκνευρισμένη πάνω απ' όλα –υποθέτω– από το γεγονός ότι δεν τη θεωρούσα ικανή για ακατονόμαστες πράξεις. Την άφησα να μιλήσει χωρίς καθόλου να τη διακόψω και τελικά δεν κατάφερα να βρω ούτε μια λέξη κατάλληλη για σχόλιο.

«Λοιπόν;»

«Άσχημη ιστορία».

«Σ' το είπα, τώρα η σειρά σου. Κι αν μου πεις καμιά βλακεία, φεύγω και δε θα με ξαναδείς».

Της το εμπιστεύθηκα, στην αρχή αποσπασματικά, έπειτα όλο και πιο γλαφυρά, δεν ήθελα να πάψω να μιλάω, ώσπου εκείνη μου είπε φτάνει. Πήρα μια βαθιά εισπνοή και είπα:

«Τώρα ξέρεις για μένα κάτι που κανείς δεν έμαθε ποτέ».

«Κι εσύ για μένα».

«Δεν μπορούμε πια να χωρίσουμε, είμαστε στ' αλήθεια ο ένας στα χέρια του άλλου».

«Ναι».

«Δε χαίρεσαι;»

«Ναι».

«Δική σου ιδέα ήταν».

«Βέβαια».

«Σ' αγαπάω».

«Κι εγώ».

«Εγώ όμως πολύ».

«Εγώ ακόμα πιο πολύ».

Λίγες μέρες αργότερα, χωρίς να τσακωθούμε, αντίθετα, με εκφράσεις αβρές που ποτέ δεν είχαμε χρησιμοποιήσει μεταξύ μας, είπαμε ότι η σχέση μας είχε πλέον εξαντληθεί και συμφωνήσαμε από κοινού να χωρίσουμε.